

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego J. O.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

J.O. 14 lipca 2020 r. przesłała telefaksem do Ambasady RP w B. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wyłonionego wyborach przeprowadzonych 12 lipca 2020 r. Wnosząca protest zarzuciła naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy o z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego, przez zbyt późne doręczenie pakietu wyborczego, co uniemożliwiło jej oddanie głosu.

Konsul RP w B. wskazał, że protest został wniesiony telefaksem, zatem w formie niedopuszczalnej dla protestu wyborczego oraz poinformował wnoszącą

protest o prawidłowych formach wniesienia protestu wyborczego. Odnosząc się do zarzutów podniesionych w proteście, konsul RP stwierdził, że pakiet został wysłany do J.O. w ustawowym terminie, tj. 2 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie, które zostały określone w przepisach ogólnych art. 82 i 83 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm., dalej „k.wyb.”), oraz w przepisach szczególnych art. 321-324 k.wyb i art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979, dalej „u.wyb. 2020”).

Stosownie do art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020 protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Zgodnie natomiast z treścią art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu wyborczego.

W myśl przepisu art. 321 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Art. 322 § 1 zd. pierwsze k.wyb. stanowi, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb., a w drodze

odpowiedniego stosowania także niespełniający warunków określonych w art. 15 u.wyb. 2020. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Nie ulega wątpliwości, że przepisy ustawy o szczególnych zasadach organizacji wyborów oraz Kodeksu wyborczego wymagają złożenia protestu przeciwko ważności wyborów „na piśmie”. Protest wyborczy jest złożony „na piśmie”, jeśli został utrwalony pisemnie oraz opatrzony własnoręcznym podpisem protestującego. Tego wymagania nie spełnia podpis na proteście przesłanym telefaksem, który jest tylko jego kopią (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 października 2019 r. I NSW 86/19 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 23 listopada 2007 r., IV CSK 228/07). W niniejszej sprawie protest został złożony telefaksem, który nie został uzupełniony pismem z podpisem składającej protest wyborczy, wobec czego nie spełnia on wymogu formy pisemnej określonego w art. 15 ust. 2 u.wyb. 2020 (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 lipca 2020 r., I NSW 23/19; z 25 października 2011 r. III SW 31/11).

Na marginesie wskazać należy, że wnosząca protest uchybiła także obowiązkowi ustanowienia pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, określonego w art. 321 § 2 k.wyb. Tego typu brak nie wymaga wzywania do uzupełnienia, a ustawodawca ustanowił także w tym przypadku rygor pozostawienia protestu bez rozpoznania (postanowienia SN z 25 października 2011 r. III SW 31/11; z 15 listopada 2007 r., III SW 112/07, z 17 października 2001 r., III SW 64/01, 24 czerwca 2003 r., III SW 76/03).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 1 w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020 oraz art. 15 ust. 1 u.wyb.2020 orzekł jak w sentencji postanowienia.